

звучить демократично, адже він звернений до всіх, хто належить до нації...Національна ідентичність окреслена в такий спосіб – є специфічно європейським винаходом. Це дар європейців усьому світові. Його важливість для переосмислення теорії громадянського суспільства – в тому, що така ідентичність дає громадянам почуття потрібності, впевненості в собі, власної гідності – заохочуючи їх «почувати у себе вдома», допомагаючи легко прочитувати знаки інституційного та буденного буття» [1].

Список використаних джерел:

1. Кін Дж. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. К. К. І.С.; Аналітично-дослідницький центр «АНОД», 2020
2. Монтескьє Шарль Луї О дусе законів. Х. : Литера Нова, 2021. 240 с.
3. Оржель О. Консолідація українського суспільства на основі національної ідеї: перспективи й обмеження (з точки зору європейського досвіду). Вісник Національної академії державного управління. Філософія, методологія, теорія та історія державного управління. 2012. № 6. С. 28–38.
4. Суб'єктність України в сучасному світі: оцінки, стратегії, прогнози. Аналітична доповідь / За ред. О. М. Майбороди. К. : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса, 2020. 88 с.
5. Україна як цивілізаційний суб'єкт історії та сучасності: Національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, В. А. Смолій, Г. В. Боряк та інші. К. : Ніка-Центр, 2020. 356 с.

Ключові слова: суб'єктність, гуманістична суб'єктність, громадянське суспільство, європейські цінності, консолідація.

Key words: subjectivity, humanistic subjectivity, civil society, european values, consolidation.

ЗАВГОРОДНЯ ЮЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри політичних теорій, кандидат політичних наук, доцент*

БАЛАНС СИЛ ПОЛІТИЧНИХ СУБ'ЄКТІВ В КІБЕРКОНФЛІКТАХ

Новітня особливість конфронтації політичних конфліктів переформатується в кіберпростір, а тому виникає необхідність дослідження особливості взаємодії суб'єктів політики в інформаційній площині. Основа розвитку конфліктної активності в кіберпросторі, як і в звичайному політичному конфлікті, буде залежати від наявності ресурсів до протистояння політичних суб'єктів. Проте, ресурси, які потрібні для протистояння у кіберпросторі дещо відмінні від загального уявлення про механізми впливу сторін один на одного.

«Політичний конфлікт, який виникає у кіберпросторі, є новою формацією політичного протиборства, з комплексом дій до позитивного вирішення питання для окремих зацікавлених політичних груп, з старими механізмами впливу в поєднанні з сучасними методами інформаційних атак» [2, с. 53]. Тому, напрямок дослідження є досить актуальним та затребуваним у сучасному політичному процесі.

Інформаційний простір демонструє сучасні шляхи проведення активних процесів політичного протиборства сторін. Особливістю даного розвитку конфлікту є саме діяльність сформована без особистісного контакту, а в межах кіберпростору. Окрім того, кіберконфлікти та кібервійни можуть бути складовою реальних фізичних форм протиборства в умовах конфліктного протиборства, в умовах реальної війни.

Сучасна російсько-українська війна є джерелом використання новітніх методів впливу сторін, які не входять в межі існуючого сприйняття конфлікту чи війни. Війна є крайньою формою політичного конфлікту, яка є результатом політичної діяльності не одного дня. На прикладі сучасної війни в Україні можна відзначити, що сторона-агресор готувалася довгий період часу, а саме: створюючи картину «змови» в інформаційному просторі для власної аудиторії, формуючи дипломатичну форму впливу на міжнародній арені, нарощуючи військову силу новітнього зразка у великих кількостях та готуючи кадровий потенціал в економічній сфері, дипломатичній сфері, військовій сфері. Сьогодні енергетичні та продовольчі ресурси використовують, як силу впливу на розвиток дипломатичної площини, що демонструє паралельну форму боротьби в різних площинах.

Так, на думку Петрінко В. С. «вагоме значення має й сила авторитету, репутації, вмінь і знань. У демократичному суспільстві позиція конфліктуючої сторони тим сильніша, чим більше вона користується підтримкою громадської думки. Одним із силових засобів конфліктанта є інформація («компромат»), яка неодноразово наприклад, руйнувала кар'єри впливових політиків чи доведення до краху корпорації. Тому інформація – це велика сила, за володіння якою, в наш час, всюди йде гостра боротьба» [1, с. 32].

Оскільки, у політичних процесах відношення до політичних суб'єктів може варіюватись, то і баланс сил може змінюватись. Тому, для політичних лідерів демократичної політичної системи не може існувати сталого процесу впливу під час розвитку кіберконфлікту. Адрже, інформація, яка може скомпрометувати сторону протиборства, може змінити уявлення про об'єкт протиборства та про самі сторони, а найважливіше про їх об'єктивне висвітлення політичних подій.

Враховуючи усе вищезазначене можемо відзначити, що в системі політичних взаємовідносин найбільшу цінність має інформація, яка достовірно обґрунтовує політичні процеси. Тому, що форми політичних взаємовідносин сучасного світосприйняття створюють латентні політичні процеси, що обмежує отримання реальної інформації про стан справ в органах управління. Відповідно пряме спілкування через

мережі та канали в кіберпросторі є показником близькості та відвертості щодо власної діяльності політичних суб'єктів.

Тому, у сучасній російсько-українській війні відбувається певне «перекидування» можливостей сторін. В умовах коли агресор має більші можливості економічні, військові, ресурси у всіх аспектах, не гарантують йому можливість перемоги. Більше того, переважна більшість світової спільноти формує фронт підтримки для сторони, яка обмежена у фактичних можливостях протистояння. Усі ці особливості демонструють факт так званого «підриву сил» сторони агресора, а відповідно і призупинення динаміки військового наступу.

Звичайно, використання переваги сил українською стороною в інформаційному просторі спричинення саме об'єктивним висвітленням ситуації розвитку конфронтації, підкріплене світовими інформаційними ресурсами.

Окрім того, варто розуміти, що під час інформаційної форми протистояння сторони можуть використовувати так звану видимість сил з метою покращення власної позиції, проте в політиці це небезпечна позиція, яка може мати катастрофічні наслідки у розвитку протистояння.

Можемо дійти до висновку, що об'єктивна інформація про баланс сил у кіберконфлікті є джерелом успішного завершення протидії суб'єктів політики. Бо сила сторін буде змінюватись та балансувати в інформаційній боротьбі до того часу, поки сторони зможуть відстоювати власну позицію, яка митиме підтримку мас.

Список використаних джерел:

1. Петрінко В. С. (2020) Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УЖНУ «Говерла».
2. Завгородня Ю. В. (2021) Кіберпростір як сучасна платформа для вирішення конфліктів. History, political science, philosophy and sociology: European development direction: Riga, Latvia : «Baltija Publishing».

Ключові слова: кіберконфлікт, баланс сил, інформаційний простір, протистояння, політичний суб'єкт, політична еліта.

Key words: cyber conflict, balance of power, information space, confrontation, political entity, political elite.